

Conjunt de pellofes de l'església de Santa Maria de la Bisbal d'Empordà.
Gabinet Numismàtic de Catalunya

**MUSEU
NACIONAL
D'ART DE
CATALUNYA**

Parc de Montjuïc
Barcelona
www.museunacional.cat

@MuseuNac_Cat

T. (00 34) 93 622 03 76
 info@museunacional.cat

De 10 a 18 h, de dimarts a dissabte, d'octubre a abril
Fins a les 20 h, de maig a setembre
De 10 a 15 h, diumenges i festius
Tancat: 1 gener, 1 maig, 25 desembre

Fins mitja hora abans del tancament
Multiticket ArticketBCN

Restaurant amb vistes a la ciutat:
T. (00 34) 93 289 06 79

Terrasses-Mirador

De la col·lecció, en 8 idiomes

En LSC, LSE i SSI (amb subtítols)

Edifici adaptat per a persones amb mobilitat reduïda
Préstec de cadira de rodes

Biblioteca

L1, L3 (Espanya)

55, 150, Bus Turístic, Barcelona City Tour

L8, R5, R50, R6, R60, S33, S4, S8 (Espanya)

Gratuït

Paper ecològic

Fes-te Amic del museu!
www.amicsdelmnac.org

Benefactors

Protectors

Mitjans

MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA

Pellofes & ploms eclesiàstics

Un patrimoni numismàtic per descobrir

26 i 27 de novembre de 2014

XVIII Curs d'història monetària hispànica

GABINET NUMISMÀTIC DE CATALUNYA

PRESENTACIÓ

El curs d'aquest any està dedicat a un patrimoni numismàtic eclesiàstic molt poc conegut. Es tracta de les fitxes o getons que, amb el nom de ploms o pellofes, van ser utilitzats en el dia a dia de moltes de les comunitats religioses amb una finalitat paramonetral. Efectivament, durant segles, els canonges de les catedrals, els religiosos d'alguns cenobis i les comunitats de sacerdots beneficiats de moltes esglésies parroquials d'arreu de Catalunya van utilitzar ploms i pellofes amb la doble finalitat de controlar l'assistència al res comunitari, així com retribuir econòmicament la dedicació religiosa. D'aquesta manera, l'assistència era premiada amb el repartiment dels ploms o pellofes que s'acumulaven en mans de cadascú fins a l'acabament d'una mensualitat, quan eren bescanviats per moneda corrent.

Sovint, aquestes pellofes sortien del circuit intern que les havia generat i acabaven funcionant com a signe monetari complementari a la moneda local. El curs ha permès aplegar els principals estudiosos del tema en una trobada monogràfica que facilitarà establir un estat de la qüestió des de diverses perspectives complementàries. Entre els temes que es plantejaran, hi ha la rica iconografia religiosa i heràldica d'aquestes peces, així com els instruments de fabricació que s'han conservat i les bosses on es guardaven. També la seva documentació en els rics arxius eclesiàstics i l'atribució a determinades localitats gràcies a l'arqueologia d'algunes de les peces.

Finalment, una taula rodona ens aproparà al funcionament institucional així com a la conservació d'aquestes peces, a més d'analitzar alguns exemples concrets d'aquestes emissions.

Coordinació

Albert Estrada-Rius,
Conservador del Gabinet Numismàtic de Catalunya

PROGRAMA

Dimecres 26 de novembre, de 16 a 19 h

Un marc historicoeconòmic de les institucions eclesiàstiques des de l'edat medieval a la contemporània

Dr. Josep M. Martí i Bonet, canonge de la seu de Barcelona, director del Museu i de l'Arxiu Diocesans de Barcelona i delegat de Patrimoni de l'Arxidiòcesi de Barcelona

De pellofes, bosses de pellofes i encunys de pellofes

Dr. Xavier Jorba i Serra, membre de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

Dijous 27 de novembre, de 9.30 a 14 h

Pellofes i moneda local, una interacció monetària

Dr. Xavier Sanahuja i Anguera, membre de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

Les pellofes a les troballes arqueològiques catalanes

Dra. Maria Clua i Mercadal, adjunta de conservació del GNC

Les pellofes a la documentació local. L'exemple de Cervera

Dr. Josep M. Llobet i Portella, Universidad Nacional de Educación a Distancia

Dijous 27 de novembre, de 16 a 20 h

Els ploms eclesiàstics de Mallorca: un estat de la qüestió

Sr. Jaume Boada i Salom, membre de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

Taula rodona

Les pellofes: el repte d'estudi, conservació i divulgació d'un patrimoni paramonetral eclesiàstic

Les pellofes, reflexions iconogràfiques i patrimonials

Dr. Albert Estrada-Rius, conservador del GNC

Un conjunt de pellofes procedents del monestir de Sant Cugat del Vallès

Sra. Alba Rodríguez Lázaro, tècnica dels Museus de Sant Cugat

La Reverenda Comunitat de Santa Maria del Pi de Barcelona i les seves pellofes

Sr. Jordi Sacasas i Segura, arxiver de la Basílica de Santa Maria del Pi

Conservació i restauració dels ploms eclesiàstics, problemes i solucions per a un patrimoni en perill

Dr. Benoit de Tapol, químic del Museu Nacional d'Art de Catalunya i Sra. María José Alcayde Palanca, química de conservació de patrimoni de l'Institut Químic de Sarrià

Moderador: Albert Estrada-Rius

Debat final

INFORMACIÓ GENERAL

LLOCS DE LES SESSIONS

Dimecres 26: Sala Mercè de la Catedral de Barcelona (cal entrar pel claustre i després pujar l'escala de cargol situada al costat de la capella dels Màrtirs. Si necessiteu utilitzar l'accés adaptat, preguem que ens ho comuniquem en fer la matrícula).

Dijous 27: Auditori del Museu Nacional d'Art de Catalunya

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS

Gabinet Numismàtic de Catalunya

T. 93 622 03 60

De dilluns a divendres, de 9 a 14 h

gnc@museunacional.cat

MATRÍCULA

El preu de matrícula és de 30 €. Per a estudiants, jubilats i Amics del museu, 25 €.

La matrícula dóna dret a una publicació sobre el contingut del curs i a un certificat d'assistència. Per assistir al seminari cal:

1. reservar plaça: ens heu de facilitar per telèfon o per correu electrònic nom, cognoms, domicili, població, codi postal, telèfon i correu electrònic de contacte.
2. ingressar l'import de matrícula al compte corrent a nom del Museu Nacional d'Art de Catalunya (núm. 2100 0974 89 0200035583).